

BIBLIOMETRIJSKA ANALIZA ČASOPISA ETHNOLOGICA DALMATICA OD 1992. DO 2022. GODINE

Bibliometric analysis of Ethnologica Dalmatica journal from 1992. to 2022.

Iva Meštrović
Etnografski muzej Split
iva@etnografski-muzej-split.hr

UDK / UDC 39:050](497.583)
050:02](497.583)

Izvorni znanstveni rad / Original scientific paper
Primljeno / Received: 05.02.2024.

BROJ
BIBLIOGRAFSKE
JEDINICE

485

Sažetak

Cilj. Glavni cilj ovog rada jest istražiti ključna bibliometrijska obilježja časopisa *Ethnologica Dalmatica* koja su bazirana na uređivačko-izdavačkim obilježjima, formalnim obilježjima članaka te obilježjima autora radova objavljenih od 1992. do 2022. godine.

Pristup/metodologija/dizajn. Početni uzorak za analizu bila je bibliografija svih svezaka/godišta časopisa objavljenih u istom razdoblju. Bibliometrijska analiza provedena je na odabranom uzorku od 229 radova, razvrstanih prema kategorizaciji članaka koja se koristi u ovom časopisu.

Rezultati. Rezultati istraživanja pokazali su veću zastupljenost znanstvenih radova naspram stručnih i ostalih kategorija radova. Najčešće se objavljaju izvorni znanstveni radovi, zatim prethodna priopćenja te stručni radovi. Preostali su radovi zastupljeni u manjem udjelu. Ukupan opseg analiziranih članaka iznosio je 4.149 stranica, što po pojedinom godištu iznosi prosječno 160 stranica, dok je prosječna dužina članka iznosila 19 stranica. U promatranom razdoblju zabilježeno je više žena autorica u odnosu na muške kolege. U časopisu prevladavaju jednoautorski radovi, stoga još uvijek nema govora o nekim oblicima suradnje među autorima. Prema vrstama ustanova iz kojih dolaze autori, najzastupljenije su kulturne ustanove, zatim akademske i znanstveno-istraživačke te ostale vrste ustanova. Časopis je za objavljivanje bio zanimljiv prvenstveno znanstvenicima iz Splita i Dalmacije, a potom i ostalima s područja čitave Hrvatske, što upućuje na to da isti osim lokalnog, odnosno regionalnog značaja, ima važnost i na nacionalnoj razini.

Praktična primjena. Ova analiza može poslužiti kao dobar pokazatelj postignutog, ali i

pomoć uredništvu časopisa u prepoznavanju prednosti koje valja poticati te eventualnih nedostataka koje bi trebalo izbjegavati.

Originalnost/vrijednost. Vrijednost rada ogleda se u činjenici da je po prvi put provedena obuhvatnija bibliometrijska analiza pojedinačnog domaćeg časopisa iz područja etnologije i kulturne antropologije. Rezultati ove analize mogu poslužiti za buduća istraživanja časopisa (pojedinačna ili usporedna) u ovom području.

Ključne riječi: bibliometrijska analiza, *Ethnologica Dalmatica* (časopis), Etnografski muzej (Split), etnologija i kulturna antropologija, Hrvatska

Summary

Purpose. The main objective of this paper is to explore the key bibliometric characteristics of the journal *Ethnologica Dalmatica*, based on editorial and publishing aspects, formal attributes of articles, and the profile of authors whose works were published from 1992 to 2022.

Approach/Methodology/Design. The initial sample for analysis comprised the bibliography of all issues/volumes of the journal published in that period. Bibliometric analysis was conducted on a selected sample of 229 papers, which were categorized according to the classification used in this journal.

Results. The research results indicated the prevalence of scientific papers over professional and other categories of papers. The most common publications are original scientific papers, followed by preliminary reports and professional papers. The rest of the works constitute a smaller proportion. The total extent of analyzed articles amounted to 4,149 pages, averaging 160 pages per volume, with the average article length being 19 pages. In the observed period, female authors were more prevalent than male authors. The journal predominantly features single-author papers, indicating a lack of collaborative efforts among authors. With respect to the types of institutions the authors are affiliated with, cultural institutions are the most represented ones, followed by academic and scientific-research institutions, among others. The journal mainly attracted contributions from researchers from Split and Dalmatia, but also others from across Croatia, which suggests that, besides its local or regional significance, the journal holds importance at the national level as well.

Practical application. This analysis can serve as a valuable indicator of the journal's achievements, and also assist the editorial team in recognizing strengths to be encouraged and potential shortcomings to be avoided.

Originality/Value. The value of the paper lies in the fact that, for the first time, a comprehensive bibliometric analysis of an individual Croatian journal in the field of ethnology and cultural anthropology has been conducted. The results of this analysis can be used for future research on journals (individual or comparative) in this field.

Keywords: bibliometric analysis, Croatia, Ethnographic Museum (Split), Ethnologica Dalmatica (journal), ethnology and cultural anthropology

1. Uvod

Iako korijeni bibliometrije sežu daleko u prošlost, u osnovi se radi o mladoj disciplini koja je formirana tek u 20. stoljeću. Temelje bibliometrijskim istraživanjima treba tražiti u bibliografiji i disciplinama s kojima se bibliografija međusobno prožimala i(ili) usporedno razvijala te u historiometriji (Pehar 2010, 3). Pojam *bibliometrija* (grč. *biblion* = knjiga, *metrein* = mjeriti) prvi upotrebljava Alan Pritchard 1969. godine umjesto, po njegovom mišljenju, neprikladnog pojma *statistička bibliografija*. Ovaj autor bibliometriju definira kao upotrebu matematičkih i statističkih metoda na knjige i ostale medije komunikacije, kojoj je svrha objasniti proces pisane komunikacije te prirodu i pravac razvoja neke discipline tako da kvantificira i analizira različite vidove pisane komunikacije (Pritchard 1969, 348 – navedeno prema Pehar 2010, 12). Osnovne jedinice na kojima se provode bibliometrijske analize jesu zbirke publikacija ili bibliografskih zapisu, najčešće u obliku radova/članaka koji su objavljeni unutar jednog ili više znanstveno-stručnih časopisa (Pehar 2010, 18). Višestruki su razlozi zbog čega se časopis koristi kao jedan od najčešćih izvora u bibliometrijskim istraživanjima, a najvažniji su da se kroz parametre koji određuju časopis može pratiti razvoj i utjecaj pojedine znanstvene discipline i područja te širina njegovih utjecaja u znanstvenom okruženju (Jokić 2005, 67). Osim što je u funkciji službenog medija koji javno predstavlja znanstvene spoznaje, časopis je i medij (...) za diseminaciju informacija i društvena institucija kroz koju je vidljiv doprinos, prestiž, priznanje: autoru, uredniku, recenzentu, instituciji, nakladniku,

zemlji, disciplini” (Jokić 2005, 67). Zbog svega navedenog, bibliometrijska istraživanja u svrhu upoznavanja uloge časopisa, u užem i širem okruženju su neophodna.

S vremenom i stečenim iskustvom razvijala se i ujednačavala struktura časopisa, kao i struktura članaka objavljenih u časopisima, uz pojedine razlike ovisno o znanstvenom području (Hebrang Grgić 2016, 90). Članak objavljen u znanstvenom časopisu sastoji od dvije skupine elemenata: prva skupina može se opisati u uputama autorima, prema kojoj autori sami opremaju članak (naslov, podatke o autoru/autorima (kontakt, afilijacija), sažetak, ključne riječi, tekst članka, popis literature, eventualni prilozi), dok drugu skupinu dodaje uredništvo po prihvaćanju rada za objavljivanje (klasifikacijska ili druga oznaka članka, kategorija članka, datum primitka i(ili) datum prihvaćanja članka, stranice članka od-do, podaci o časopisu, tekući naslov) (Hebrang Grgić 2016, 90-97). Pojavom elektroničkih časopisa, povećava se i broj novih identifikacijskih oznaka, a daljnji razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija svakako će stvoriti potrebu za uvođenjem novih ili ukidanjem starih oznaka. Podaci prikupljeni iz obje skupine elemenata, podloga su za analizu bibliografske opremljenosti znanstvenih članaka promatranog časopisa (ili skupine časopisa) iz određenog područja. Isti podaci su podloga i za bibliometrijska istraživanja, koja se zadnjih desetljeća u pravilu provode pomoću bibliografskih datoteka koje se sastoje od bibliografskih zapisa, surrogata koji predstavljaju izvornu jedinicu građe (Pehar 2010, 18). Bibliometrijski pokazatelji predstavljaju jednostavne ili složene izračune koji se provode na bibliografskim jedinicama, a obično se dijele na: pokazatelje publikacijske aktivnosti, pokazatelje citatnog utjecaja, pokazatelje znanstvene suradnje te složene metode analize podataka i napredne pokazatelje (Pehar 2010, 21).

Bibliometrijskim analizama hrvatskih znanstvenih časopisa bavili su se brojni autori, a ovakve vrste istraživanja uglavnom su vezana uz časopise prirodnih i tehničkih znanosti, a tek zatim društvenih (Jelaska Marijan 2019). U humanističkim znanostima uglavnom se zaziralo od kvantitativnih metoda iz različitih razloga, zbog čega se u istraživanjima moglo osloniti jedino na istraživanja vezana uz časopise društvenih znanosti kao najbliže znanstveno područje (Jelaska Marijan 2019).

Važnije analize časopisa s područja društveno-humanističkih znanosti koje su dosad proveli domaći autori, mogu se podijeliti na istraživanja manjeg opsega te na opsežna istraživanja kojima je obuhvaćeno razdoblje od više desetljeća objavljenih

časopisa (Moslavac 2022). Istaknut ćemo dva istraživanja u kojima su analizirani i hrvatski časopisi iz područja etnologije i antropologije. Opsežno istraživanje (Jokić, Zauder i Letina 2012), koje je ujedno i prvo te vrste u Hrvatskoj, provedeno je s ciljem cjelovitog uvida u stanje produktivnosti hrvatskih znanstvenika iz društveno-humanističkih znanosti i umjetničkog područja u razdoblju od 1991. do 2005. godine. Istraživanje (Radoš 2014, 153-164) donosi pregled stanja hrvatskih časopisa iz humanističkih znanosti i umjetnosti te usporedno istraživanje značajki tih časopisa i bibliometrijskih pokazatelja uz kvantitativnu analizu sadržaja časopisa koji su zastupljeni u relevantnim bazama podataka.

Spomenutim istraživanjima pridružit ćemo i rad u kojem se na interdisciplinaran način istražuju hrvatske etnološke serijske publikacije od pojave prvog etnološkog znanstvenoga časopisa 1896. do 2008. godine (Kovač (Nuhbegović) 2008). Za istraživanje je autorica u kronološkom sljedu izabrala šest najrelevantnijih hrvatskih znanstvenih etnoloških časopisa: *Zbornik za narodni život i običaje*, *Narodna umjetnost*, *Etnološka tribina*, *Etnološka istraživanja*, *Studia ethnologica Croatica* i *Ethnologica Dalmatica*. Glavna svrha rada je deskriptivnom metodom istražiti pojavu i kontinuitet hrvatskih etnoloških znanstvenih časopisa te dati uvid u razvoj takvih publikacija, ali i značenje koje iste imaju u Hrvatskoj (Kovač (Nuhbegović) 2008, 4).¹ U zaključnim razmatranjima autorica je među svim časopisima izdvojila *Narodnu umjetnost* kao najrevniji časopis (Kovač (Nuhbegović) 2008, 31). Publikaciju Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu smatra najredovitijom, najurednijom te ga među svim godišnjacima izdvaja kao jedini polugodišnjak. Ovaj časopis je uz *Etnološku tribinu*, *Etnološka istraživanja* i *Studiu ethnologicu Croaticu* referiran u svjetski priznatim sekundarnim publikacijama (Kovač (Nuhbegović) 2008, 32). Dosljednost je vidljiva i u dvojezičnosti časopisa koja je prisutna skoro posljednjih 10 godišta. Zasluge za ovakav status časopisa pripisuje izdavaču, koji u matičnoj ustanovi okuplja ne samo etnologe, nego i znanstvenike drugih humanističkih znanosti te je otvoren za brojne vanjske suradnike (Kovač (Nuhbegović) 2008, 31).

Pretraživanje dostupne literature o istraživanjima časopisa iz područja etnologije

¹ Navedenim časopisima promatrana su formalna i tematska obilježja: cilj časopisa, naslov i podnaslov, učestalost izlaženja, nakladnici, urednici, sadržaj i rubrike, izgled članaka, dizajn, naklada, cijena, ISSN, UDK i ostale bitne značajke.

i kulturne antropologije u Hrvatskoj, pokazalo je da zasad ne postoji recentnija analiza (pojedinačna ili usporedna) koja uključuje njihova osnovna bibliometrijska obilježja. Imajući u vidu da je od spomenutih istraživanja prošlo deset, pa i petnaest godina i da su etnološki časopisi tijekom proteklog vremena doživjeli određene promjene, osjetila se potreba za novim istraživanjem. Ovaj rad bavi se određenim aspektima bibliometrijskih istraživanja jednog od njih, i to časopisa *Ethnologica Dalmatica*, kojemu je izdavač Etnografski muzej Split (EMS).

2. Svrha i ciljevi istraživanja

Svrha ovoga istraživanja jest da na temelju gotovo čitavog korpusa radova objavljenih tijekom trideset godina izlaženja *Ethnologice Dalmatice* dobijemo uvid u razvoj ovog časopisa te odredimo njegov utjecaj i važnost za sredinu u kojoj se razvijao, a zatim i za hrvatsku etnologiju i kulturnu antropologiju te širu znanstvenu zajednicu. Glavni cilj ovog rada jest istražiti ključna bibliometrijska obilježja časopisa *Ethnologica Dalmatica* koja su bazirana na uređivačko-izdavačkim obilježjima, formalnim obilježjima članaka te obilježjima autora radova objavljenih od 1992. do 2022. godine. U skladu s navedenom svrhom i ciljevima istraživanja, ovaj rad bi nam trebao ponuditi odgovore na istraživačka pitanja i potpitanja: kakva su najbitnija uređivačko-izdavačka obilježja časopisa (redovitost izlaženja, struktura uredništva, recenzijski postupak); koja su osnovna formalna obilježja članaka objavljenih u promatranom razdoblju (koja se vrsta radova najčešće objavljuje, koliki je ukupan opseg analiziranih radova, kolika je prosječna dužina članaka); koja su ključna obilježja autora objavljenih radova (koliki je ukupan broj jedinstvenih autora, kakva je zastupljenost autora prema spolu, koji su autori najproduktivniji, koliki je raspon broja objavljenih radova po autoru, kakva je produktivnost autora s obzirom na vrstu ustanove, gradove i države iz kojih dolaze).

3. Uzorak i metodološki pristup

U ovome radu naglasak je na analizi određenih bibliometrijskih pokazatelja časopisa *Ethnologica Dalmatica* u tridesetogodišnjem razdoblju izlaženja (1992. - 2022.). Početni uzorak za analizu bila je bibliografija svih svezaka/godišta časopisa objavljenih u istom razdoblju (Meštrović 2023, 5-66). Podaci za izradu bibliografije prikupljeni su iz

baze Hrčak² putem OAI-PMH protokola i uneseni su u internu bazu podataka programa Microsoft Excel. Konačnom obradom popisano je ukupno 259 bibliografskih jedinica. Bibliometrijska analiza provedena je na odabranom uzorku od 229 radova, razvrstanih prema kategorizaciji članaka koja se koristi u ovom časopisu. Iz analize je isključeno 30 radova i drugih priloga izdvojenih u skupinu *Ostalo*.³ Sljedeći strukturu bibliografije provedena je kvantitativna analiza grupiranjem i sortiranjem bibliografskih jedinica kako bi se dobili podaci o broju i vrstama radova, opsegu analiziranih radova, broju autora, produktivnosti autora, zastupljenosti autora po ustanovama i dr. Zbog obuhvatnosti bibliometrijske analize, interna baza podataka dopunjena je podacima iz baze Hrčak koji se odnose na ove parametre: jezik članaka (jezik publiciranja, odnosno jezik sažetka), spol autora, institucionalna pripadnost autora (naziv ustanove, grad, država, vrsta ustanove). Po kvantitativnoj obradi prikupljenih podataka uz pomoć proračunskih tablica (program MS Excel) dobiveni su rezultati koje ćemo predstaviti i analizirati u idućem poglavlju. Metodologija ovoga rada oslanja se na provedenu bibliometrijsku analizu *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* od 1950. do 2020. godine, kao ogledni primjer istraživanja pojedinačnog časopisa za razdoblje od više desetljeća izlaženja (Pehar 2022).

4. Rezultati i rasprava

4.1. Analiza osnovnih obilježja časopisa

U ovome dijelu analizirat će se osnovna obilježja časopisa na temelju pokazatelja o redovitosti izlaženja, sastavu uredništva te procjeni kvalitete objavljenih znanstvenih radova. U analiziranom razdoblju objavljeno je ukupno 29 svezaka/godišta časopisa. Od pokretanja časopisa 1992. pa do 2022. godine, časopis je izlazio redovito jednom godišnje, s izuzetkom 1995. i 1996. godine, kada je izašao kao dvobroj. Glavni urednici ovoga časopisa nisu se često mijenjali: glavna urednica prvog broja je Nevenka Bezić-Božanić, od broja 2 do dvobroja 4-5 glavna urednica je Renata Vujnović, a urednik Silvio Braica. Od broja 6 glavni urednik postaje dosadašnji urednik Silvio Braica koji tu funkciju izvršava do posljednjeg broja, s izuzetkom 19. broja, kojemu je gostujući urednik Tomo Vinšćak.

² Hrčak je centralni portal koji na jednom mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise koji nude otvoreni pristup svojim radovima.

³ U skupinu *Ostalo* uvršteni su radovi koji se odnose na godišnja izvješća o radu ustanove, kraći stručni radovi bez navedene literature, prikazi, uvodnici urednika, bibliografija radova te razne prilozi.

Priznanje za redovito izlaženje časopisa pripisuje se dosadašnjim glavnim urednicima i uredništvima, a pokazatelj je uredničke odgovornosti, odnosno ozbiljnost, predanosti i točnosti. Broj članova uredništva (uredničkog odbora) kretao se od četiri do najviše devet domaćih stručnjaka, a činili su ga u najvećoj mjeri djelatnici EMS-a, a rjeđe i vanjski priznati članovi. Časopis se uređuje i priprema u okviru EMS-a, a svi znanstveni i stručni radovi su recenzirani i kategorizirani. Recenzija je samo urednička. Pojedini brojevi bavili su se određenim temama, a tri broja mogu se promatrati i kao monografije.⁴ Od 2013. godine časopis ED je uključen u Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (Hrčak n.d.),⁵ centralni portal koji na jednom mjestu okuplja hrvatske znanstvene i stručne časopise koji nude otvoreni pristup svojim radovima.⁶ Iako se uredništvo trudi uređivati časopis tako da zasluži biti zastupljen (indeksiran) u međunarodnim bazama podataka, to se još uvijek nije ostvarilo. Znanstveni radovi koji se objavljaju u časopisima podliježu procjeni kvalitete znanstvenoga istraživanja, pri čemu se izdvajaju dva načina kontrole kvalitete: prvi dio vrednovanja obavlja se sustavom recenzije u kojem kvalitetu kontroliraju stručnjaci za područje kojim se članak bavi i to prije njegova objavlјivanja, dok se drugi dio obavlja na temelju utjecaja članka na znanstvena istraživanja, odnosno na osnovi kvantitativnih pokazatelja korištenja, čitanosti i citiranosti, a događa se nakon njegova objavlјivanja (Hebrang Grgić 2016, 121). Recenzijski postupak u kontekstu znanstvenog izdavaštva može se definirati "kao ocjenjivanje rezultata istraživanja s obzirom na kompetencije, značenje i originalnost rada, a provode ga kvalificirani stručnjaci i jedna je od okosnica cijelog sustava znanstvenog izdavaštva" (Stojanovski 2015, 69). Recenzijski postupak u pravilu podrazumijeva recenziju najmanje dvaju anonimnih recenzenata, a u idealnoj situaciji to su dobromanjerni kolege iz uskoga znanstvenog područja čiji je osnovna zadaća da rad učine boljim (Stojanovski 2015, 69).

⁴ Sedmi broj iz 1998. godine magistarski je rad Silvija Braice i nosi naslov *Retorikom Starih u Carstvu Znakova*. U jedanaestom broju časopisa iz 2002. godine objavljen je magistarski rad Branke Vojnović Traživuk pod naslovom *Nošnja splitskih varošana u procesu nacionalne identifikacije*. U 16. broju iz 2007. godine objavljen je rad dr. Tome Vinšćaka *Tibet: u zemlji bogova*. Više o analizi sadržaja znanstvenih i stručnih radova objavljenih u časopisu vidjeti u: Meštrović, Iva. 2023a. "Sadržajna analiza časopisa *Ethnologica Dalmatica*: 1992.-2022." *Ethnologica Dalmatica* 30, no. 1: 65-84. <https://hrcak.srce.hr/clanak/437127>

⁵ *Ethnologica Dalmatica*. Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa. Hrčak. n. d. Pristupljeno: 25. 12. 2023. <https://hrcak.srce.hr/ethnologica-dalmatica>

⁶ Muzej je digitalizirao dva broja *Koledara Pokrajinskog muzeja za narodni obrt i umjetnost* iz 1913. i 1914. godine te prvih šest brojeva *Ethnologice Dalmatice* i takve ih objavio na Hrčku. Ostali brojevi ovog časopisa su u elektroničkom obliku od svog nastanka. Omogućen je pristup svim do sada objavljenim brojevima s cjelovitim tekstrom.

Praksa pokazuje da je recenzijski postupak vrlo daleko od tog koncepta. Navedeno potvrđuje i provedena analiza časopisa u području društvenih znanosti, a posebno časopisa u znanstvenom području sociologije, u kojoj se temeljem dostupnih podataka, raspravlja o referiranosti časopisa, udjelu domaćih i stranih tekstova te kvaliteti recenzijskog postupka (Zrinščak 2011, 167-178). Rezultati ove analize su pokazali da postoji manji broj časopisa koji njeguju iznimno kvalitetan recenzijski postupak, koji se temelji na velikom broju recenzirana izvan kruga uredništva ili izdavača časopisa te na udjelu recenzija koje traže ispravljanje radova te ponavljanje recenzijskog postupaka. U drugim je časopisima primjetno je prisustvo, tzv. "kućnih recenzija" ili vrlo "priateljskih recenzija" tj. praksa da mali broj recenzirana recenzira iznimno veliki broj tekstova, ili čak i da urednik sam recenzira veliki broj prisjelih tekstova (Zrinščak 2011, 174). Ovo posljednje karakteristika je manjih znanstvenih sredina, gdje je teško osigurati dovoljan broj nepristranih recenzirana. U ovim sredinama uloga članova uredništva časopisa često zna biti samo formalne naravi, što posebno dolazi do izražaja u slučajevima kada članove uredništva njihovih časopisa čine poznati kolege iz inozemstva. Stoga se nameće pitanje koliko sastav i znanstvena aktivnost uredništva utječe na kvalitetu i prepoznatljivost časopisa. Rezultati provedenoga istraživanja o znanstvenoj prepoznatljivosti članova uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa pokazali su da njihova prosječna znanstvena prepoznatljivost nije na zavidnoj razini (Jokić i Sirotić 2015, 5-33). Pa ipak, zaključni pogled na časopise (Zrinščak 2011, 175), ne samo one društveno-humanističke, govori o vidljivom pozitivnom trendu, čiji su osnovni parametri referiranost, citiranost te rigorozniji recenzentsko-urednički postupak. Pri tome se ne smije ispustiti iz vida i velika uloga portala Hrčak u osiguravanju vidljivosti hrvatskih časopisa, a time i mogućnostima njihove šire kritičke percepcije (Zrinščak 2011, 175). Unatoč svim manjkavostima tradicionalnoga recenzijskog postupka, recenzije su najčešće kvalitetne i korisne, ali bi situaciju u kojoj je recenzija vidljiva samo autorima i urednicima trebalo mijenjati, a postupak otvorene recenzije nameće se kao odgovor na mnoge prepoznate probleme (Stojanovski 2015, 71). Otvoreni recenzijski postupak donosi nove izazove u znanstveno izdavaštvo i treba tek zaživjeti.

Kod časopisa ED kao prvi korak u osiguranju veće objektivnosti i rigoroznosti recenzijskog postupka, predlažemo proširenje postojećeg sastava uredništva vanjskim članovima (domaći, a za znanstvenu kvalitetu časopisa i međunarodni) iz reda priznatih

stručnjaka, koji bi vršili i ulogu recenzenta. Kao drugi korak nameće se potreba sastavljanja baze reczenzata i izvan uredništva ili izdavača. Ovaj iskorak bi se trebao odraziti na ukupno poboljšanje kvalitete radova, a time i na kvalitetu časopisa. Kvalitetniji časopis privukao bi veći broj autora koji bi svoje rade htjeli ponuditi za objavljivanje. Tada bi glavni urednik, kao prvi filter u odabiru radova, a zatim i članovi uredništva, bili bi u mogućnosti odabrati najkvalitetnije među ponuđenima, a kroz provedenu recenziju isti bi postali još bolji.

Kako bismo stekli uvid u vidljivost ovoga časopisa u hrvatskoj akademskoj i široj zajednici provedena je analiza čitanosti i citiranosti 229 radova objavljenih u tridesetogodišnjem razdoblju njegova izlaženja, čije ćemo najvažnije rezultate predstaviti (Meštrović 2023b, 10-15). Podaci o čitanosti, odnosno broju preuzetih članaka u elektroničkom obliku, prikupljeni su s portala Hrčak, dok se analiza citiranosti donosi na temelju podataka iz triju relevantnih baza podataka: Web of Science Core Collection (WoSCC), Scopus i Google Scholar (GS). Budući da ED nije indeksiran u bazama WoSCC i Scopus, nije bilo moguće dobiti njegovu izravnu citiranost, analizirana je posredna citiranost preko analize referenci radova objavljenih u časopisima koje indeksiraju te baze. Baze podataka pretražene su u svibnju 2023. godine. Podaci o posjećenosti na portalu Hrčak odnose se na razdoblje od 17. rujna 2013. do 8. travnja 2023. Ukupna posjećenost časopisa ED u ovom razdoblju bila je ukupno 544 299, od čega se na članke odnosi 533 537, a na priloge 10 762 posjeta. Najmanju posjećenost imao je broj 7(1998), koja iznosi 3145, a najveću broj 22(2015) od ukupno 71 045 posjeta. Ukupan broj preuzimanja članaka iznosi 332 483, dok prosječan broj preuzimanja po članku iznosi 11 464. Najveći broj preuzimanja (57 720) imao je broj 22(2015), a najmanji broj preuzimanja (759) imao je broj 16(2007). Pretraživanjem baza podataka dobiveni su podaci da je 39 radova ED-a citirano ukupno 46 puta u WoSCC-u, a u bazi Scopus 31 članak ED-a imao je ukupno 49 citata. Nadalje, pretraživanjem je utvrđeno da je 229 članaka ED-a ostvarilo ukupno 741 citat u GS-u. Indikativan je podatak da je 10 najcitanijih članaka citirano ukupno 332 puta, što je gotovo polovica od ukupnog broja citiranih radova. Autori iz EMS-a ostvarili su ukupno 229 citata (30,9 %), a vanjski autori ukupno 512 citata (69,1 %). Analizom je utvrđeno da 88 radova nije citirano.

Usporedna analiza citiranosti časopisa ED promatrana kroz metriku triju citatnih izvora pokazala je da GS, kao najinkluzivnija baza, donosi najveće vrijednosti ukupnog

broja citiranih radova (Meštrović 2023b, 16). Rezultati usporedne citatne analize provedene na trima izvorima pokazali su da ovaj časopis ima veći utjecaj na lokalnu, regionalnu i nacionalnu zajednicu, nego što je ima na međunarodnu znanstvenu zajednicu (Meštrović 2023b, 19). Svrha iznošenja i objašnjenja dobivenih podataka ima svoju informativnu vrijednost, i za autore radova i za uredništvo časopisa, jer otkriva sliku postojećeg stanja, ali i upućuje na poželjnu sliku stanja, koja bi se u dogledno vrijeme mogla i ostvariti (Meštrović 2023b, 19-20) Za buduću uredničku politiku ovoga časopisa preporučujemo prihvatanje kriterija dobre uredničke prakse te ulaganje u elektroničko izdavaštvo, u cilju povećanja njegove dostupnosti znanstvenoj zajednici, ali i svim i potencijalnim čitateljima. To bi na kraju moglo rezultirati većoj vidljivosti i prepoznatljivosti časopisa na lokalnoj, nacionalnoj, pa i međunarodnoj razini.

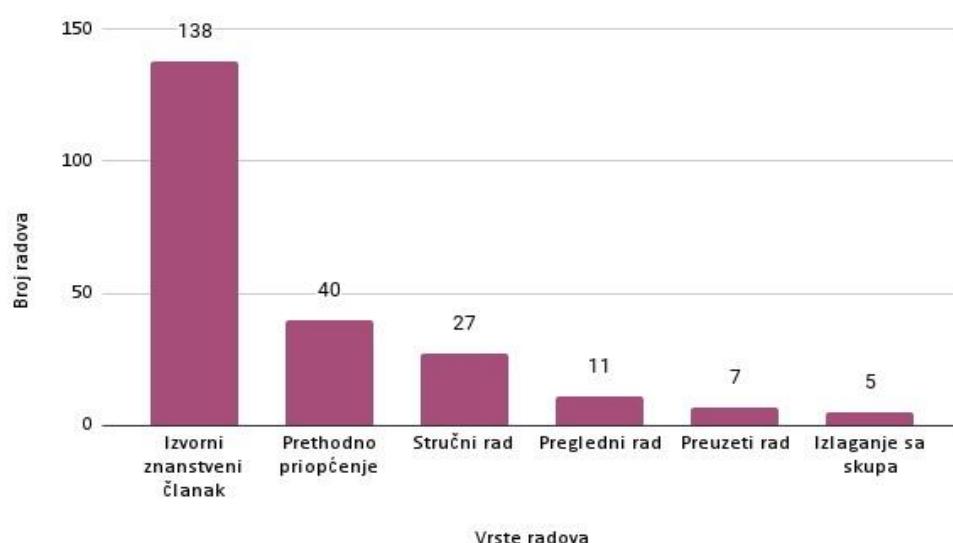
4.2. Analiza formalnih obilježja članaka

U razdoblju od 1992. do 2022. godine u časopisu ED objavljeno je ukupno 229 radova. Razvrstavanjem tj. kategorizacijom članaka, ovisno o njihovom doprinosu znanosti i/ili struci, utvrđeno je 139 izvornih znanstvenih članaka, 40 prethodnih priopćenja, 11 preglednih radova, 5 izlaganja sa skupa, 7 preuzetih radova i 27 stručnih radova (Slika 1.). Kategorizacija članaka uvedena je od prvog broja časopisa, a nazivi kategorija preuzeti su u obliku koji je naveden u časopisu.

Na temelju iznesenih podataka, vidljiva je veća zastupljenost znanstvenih radova (82,96 %) naspram stručnih i ostalih kategorija radova (17,03 %). Najčešće se objavljaju izvorni znanstveni radovi (60,69 %), zatim prethodna priopćenja (17,46 %) te stručni radovi (11,79 %). Preostali su radovi zastupljeni u manjem udjelu (10,06 %). Visoki udio izvornih znanstvenih i ostalih znanstvenih radova ukazuju na znanstveno obilježje časopisa, čime je ispunjen osnovni kriterij za ovu vrstu časopisa, a taj je da rukopisi koji se prihvataju za objavljanje sadržavaju nove znanstvene informacije. Kako bi se dobio što vjerodostojniji podatak, iz ovog dijela analize izuzeli smo tri tematska broja časopisa koji svojom strukturom pripadaju monografijama, a ne člancima.⁷ Ukupan opseg analiziranih članaka iznosio je 4149 stranica, što po pojedinom godištu iznosi prosječno 160 stranica. Najmanji opseg, mjerен brojem stranica, imao je broj 2 iz 1993. (49), a

⁷ Ukupan opseg tematskih brojeva časopisa iznosio je 366 stranica.

najveći broj 22 iz 2015. (375). Analizom je utvrđeno da je prosječna dužina članka analiziranih radova iznosila 19 stranica.

Slika 1. Vrste objavljenih radova u časopisu *Ethnologica Dalmatica* od 1992. do 2022.

Opseg časopisa uzima se za jedan od pokazatelja važnosti znanstvenoga područja kojim se časopis bavi. Ujedno je i pokazatelj zainteresiranosti autora za objavljivanje u njemu, što je znak otvorenosti uređivačke politike i sposobnosti stvaranja mreže suradnika. Na opseg časopisa utječu brojni čimbenici, a mogu se svesti na najvažnije: važnost znanstvenoga područja i uređivačke politike, financijske prilike te običaje pojedinog znanstvenog područja (Jelaska Marijan 2019). Poznato je da tekst općenito u humanističkim znanostima ima posebno značenje jer se provodi tekstualna analiza, a u mnogima od njih tekstualni izvori su i sam predmet analize, primjerice u povijesti (Jelaska Marijan 2019). To rezultira opširnjim radovima u odnosu na neka druga znanstvena područja, a time i većem broju i opsegu ovih časopisa. Veća odstupanja u opsegu mogu ukazivati na različite poremećaje kojima je određeni časopis tijekom vremena bio izložen (Jelaska Marijan 2019).

Promatrajući časopis ED tijekom tridesetogodišnjeg izlaženja, većina svezaka je objavljena u sličnom opsegu, a kretao se od između 150 do 200 stranica. Veća odstupanja najuočljivija su kod 2. broja iz 1993. u kojemu su objavljena samo četiri članka, a kao autori se javljaju etnolozi iz EMS-a. Drugi primjer je spajanje 4. i 5. sveska u dvobroj. Objašnjenje ovim odstupanjima moguće je tražiti u činjenici tek pokrenutog časopisa, gdje se još uvjek nije proširio broj vanjskih autora, ali i poteškoćama i ograničenjima

nastalim tijekom i po završetku Domovinskog rata. No, unatoč svim nedaćama časopis nije prestao izlaziti. Opseg najvećeg broja radova ovoga časopisa (40 %) uklapa se u prosjek radova autora u hrvatskim časopisima iz polja etnologije i antropologije, gdje je po opsegu najveća zastupljenost radova između 10 - 19 stranica s udjelom od 45%, a primjenjivo i na humanističke znanosti kao cjelinu (Jokić, Zauder i Letina 2012, 268). Na drugom mjestu po opsegu su radovi do 10 stranica (28 %), zatim radovi od 20 do 30 stranica (19 %) te radovi preko 30 stranica (13 %).

Jezik radova objavljenih u ED-u jest hrvatski, a jezičnu se barijeru donekle nastoji ublažiti objavljivanjem sažetka i ključnih riječi najčešće na engleskom jeziku, a u manjoj mjeri i na njemačkom te talijanskom jeziku.⁸ Jezik na kojem je određeni rad napisan ima veliki utjecaj na to hoće li on biti pročitan, pa i citiran. Poznato je da je u međunarodnoj znanstvenoj zajednici engleski jezik dominantan, zbog čega upotreba nacionalnog umjesto engleskog jezika dovodi do problema jezične barijere u slučaju stranih recenzentata, potencijalnih korisnika znanstvenih radova te davatelja citata (Moslavac 2022).

4.3. Analiza autora

Podaci o autorima analizirani su prema spolu, najproduktivnijim autorima, broju objavljenih radova po autoru te produktivnosti autora s obzirom na vrstu ustanove, gradove i države iz kojih dolaze. U časopisu je tijekom čitavog razdoblja objavljivalo 110 jedinstvenih autora. Broj autora razmjerno je rastao tijekom čitavog razdoblja. Od početka izlaženja časopisa, bazu autora činili su stručni djelatnici EMS-a, ali je u međuvremenu postao otvoren i za brojne vanjske suradnike, a što je znak otvorenosti uređivačke politike časopisa. Rezultati analize zastupljenosti autora prema spolu pokazuju da je u promatranom razdoblju zabilježeno ukupno 146 (63,75%) žena u odnosu na 83 (36,24%) muškaraca. I istraživanje produktivnosti hrvatskih znanstvenika iz društveno-humanističkih znanosti i umjetničkog područja potvrđuje da su znanstvenice autorice radova u hrvatskim časopisima iz polja etnologije i kulturne antropologije bile statistički značajno zastupljenije u odnosu na muške kolege, što je i

⁸ Objavljivanje sažetka rada na hrvatskom i drugom stranom jeziku uvedeno je od početka izlaženja časopisa, a izuzetak je broj 14 iz 2005. godine, koji ih ne sadrži. Ključne riječi, dodane od strane autora, redovito se pojavljuju od broja 19 iz 2012. godine, a ranije samo u nekoliko radova sporadično.

očekivano s obzirom na njihov ukupni udio u ovom polju (Jokić, Zauder i Letina 2012, 272). Rezultati analize autora prema spolu ne iznenađuju, s obzirom na to da se etnologija u široj javnosti još uvijek percipira kao "ženska struka". U časopisu prevladavaju jednoautorski radovi (98 %), pa još uvijek nema govora o nekim oblicima suradnje među autorima (iz vlastite ustanove ili iz različitih ustanova). Specifičnost suvremenog autorstva u većini znanstvenih disciplina i područja bilježi postupno i sve veće smanjenje broja jednoautorskih radova, a postoje područja u kojima gotovo da više niti ne postoje ovi radovi (Jokić 2005, 14). Autorstvo tako postaje "kolektivna aktivnost", s uključenim velikim brojem koautora (Jokić 2005, 14). U nastavku rada pažnju ćemo usmjeriti na pitanja o produktivnosti autora. Podaci o autorima analizirani su prema najproduktivnijim autorima, u odnosu na broj objavljenih radova po autoru te produktivnost autora s obzirom na vrstu ustanove, gradove i države iz kojih dolaze.

Donosimo popis deset najproduktivnijih autora prema broju objavljenih radova:

1. Braica, Silvio – 18 radova
2. Vojnović-Traživuk, Banka – 18 radova
3. Ivančić, Sanja – 12 radova
4. Alaupović Gjeldum, Dinka – 9 radova
5. Kale, Jadran – 9 radova
6. Dragić, Marko – 8 radova
7. Jakšić, Ida – 8 radova
8. Premuž-Đipalo, Vedrana – 7 radova
9. Žura, Slava – 7 radova
10. Čulinović-Konstantinović, Vesna – 6 radova

Indikativan je podatak da su među najproduktivnijim autorima glavni urednik i četiri aktualne te jedna bivša članica uredništva. Iako prema definiciji znanstvenog časopisa, urednici ne bi trebali biti česti autori radova u ovim časopisima jer se otvara pitanje objektivnosti recenzentskih postupaka, ovakva pojava može se tumačiti i na drugačiji način (Jokić i Bartulović-Barnjak 2014). Međutim, ovi podaci mogu upućivati na stručnost autora u temama kojima se određeni časopis bavi i ne moraju se tumačiti negativno (Jokić i Bartulović-Barnjak 2014). U obzir se svakako treba uzeti i manjak

autora koji su se bavili određenim temama, ako se zna da časopis djeluje u malenoj znanstvenoj zajednici, što također može rezultirati većom eksponiranosti određenih autora (Jokić i Zauder 2013).

Analizom autorstva u odnosu na broj radova koje su objavili pojedini autori, dolazimo do podataka da su po jedan rad objavila 72 autora (31,44 %), po dva rada 13 autora (11,35 %), po tri rada 4 autora (5,24 %), po četiri rada 3 autora (5,24 %) te pet radova 1 autor (2,18 %).

Analizirat ćemo i rezultate produktivnosti autora radova prema ustanovama, gradovima i državama iz kojih dolaze. Na temelju prikupljenih podataka o institucionalnoj pripadnosti autora radova u ED, vidljivo je da je udio najveći udio radova iz kulturnih ustanova, a zatim iz akademskih i znanstveno-istraživačkih te drugih ustanova, iz kojih dolazi ukupno 75 % autora. Preostalih 25 % autora imaju navedene privatne adrese. Među najproduktivnijim ustanovama su: Etnografski muzej Split (81), Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Odsjek za hrvatski jezik i književnost (13), Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel Split (9), Muzej grada Šibenika (9), Institut za etnologiju i folkloristiku (6), Sveučilište u Zadru, Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju (4), Narodni muzej Zadar, Etnološki odjel (4).

Podatak o ustanovi navodi se zbog pretpostavke o povezanosti ugleda ustanove s kvalitetom članka i zbog lakšeg kontakta s autorom (Hebrang Grgić 2007, 81). Ranijih godina, kada upotreba interneta nije bila toliko raširena, smatralo se da je adresa ustanove dovoljna za kontakt. Danas je komunikacija brža i jednostavnija elektroničkom poštom te se ista često navodi kao kontakt adresa (Hebrang Grgić 2007, 83). U našoj analizi se među autorima koji su naveli privatne adrese nalazi manji broj umirovljenih kolega etnologa, kao i veći broj mladih etnologa i kulturnih antropologa, koji su u međuvremenu pronašli zaposlenje u nekoj od kulturnih ustanova, najčešće u muzejima.

Prema gradovima i državama iz kojih autori dolaze najučestaliji su: Split 128 radova (56,4 %), Zagreb 33 rada (14,5%), Zadar 20 radova (8,8 %) te Šibenik 14 radova (6,2 %). Ostali gradovi i mjesta čine 15% od svih zastupljenih. Radi se uglavnom o gradovima i mjestima iz Dalmacije i manjem broju gradovima iz čitave Hrvatske. Tek četiri rada objavili su autori iz drugih država.

Promatrajući u cjelini broj autora koji su objavljivali u ovom časopisu, a uzimajući u obzir ustanove i gradove iz kojih dolaze, možemo primjetiti da je časopis za

objavljivanje bio zanimljiv prvenstveno znanstvenicima iz Splita i Dalmacije, a potom i ostalima s područja čitave Hrvatske. Zbog udjela autora izvan kruga izdavača, navedeno upućuje na zaključak da isti osim lokalnog, odnosno regionalnog značaja, ima važnost i na nacionalnoj razini.

5. Zaključak

U radu su prikazani rezultati istraživanja, čiji je cilj bio utvrditi ključna bibliometrijska obilježja časopisa *Ethnologica Dalmatica* na uzorku od 229 radova objavljenih od 1992. do 2022. godine. Rezultati analize najbitnijih uređivačko-izdavačkih obilježja časopisa *Ethnologica Dalmatica* govore da je u analiziranom razdoblju objavljeno ukupno 29 svezaka/godišta časopisa. Časopis je izlazio redovito jednom godišnje, s izuzetkom 1995. i 1996. godine, kada je izašao kao dvobroj. Broj članova uredništva (uredničkog odbora) kretao se od četiri do najviše devet domaćih stručnjaka, a činili su ga u najvećoj mjeri djelatnici EMS-a, rjeđe i vanjski priznati članovi. Iako se uredništvo trudi uređivati časopis tako da zasluži biti zastavljen (indeksiran) u međunarodnim bazama podataka, to se još uvijek nije ostvarilo. Kod časopisa ED, kao prvi korak u osiguranju veće objektivnosti i rigoroznosti recenzijskog postupka, predlažemo proširenje postojećeg sastava uredništva vanjskim članovima (domaći, a za znanstvenu kvalitetu časopisa i međunarodni) iz reda priznatih stručnjaka, koji bi vršili i ulogu recenzenta. Kao drugi korak nameće se potreba sastavljanja baze recenzentata i izvan uredništva ili izdavača. Ovaj bi se iskorak trebao odraziti na ukupno poboljšanje kvalitete radova, a time i na kvalitetu časopisa. Navest ćemo i najvažnije rezultate analize formalnih obilježja članaka objavljenih u promatranom razdoblju. Razvrstavanjem, tj. kategorizacijom članaka, ovisno o njihovom doprinosu znanosti i/ili struci, utvrđeno je 139 izvornih znanstvenih članaka, 40 prethodnih priopćenja, 11 preglednih radova, 5 izlaganja sa skupa, 7 preuzetih radova i 27 stručnih radova. Primjetna je veća zastupljenost znanstvenih radova (82,96 %) naspram stručnih i ostalih kategorija radova (17,03 %). Najčešće se objavljaju izvorni znanstveni radovi (60,69 %), zatim prethodna priopćenja (17,46 %) te stručni radovi (11,79 %). Preostali su radovi zastupljeni u manjem udjelu (10,06 %). Visoki udio izvornih znanstvenih i ostalih znanstvenih radova ukazuju na znanstveno obilježje časopisa, čime je ispunjen osnovni kriterij za ovu vrstu časopisa, a taj je da rukopisi koji se prihvataju za objavljivanje sadržavaju nove

znanstvene informacije. Ukupan opseg analiziranih članaka iznosio je 4149 stranica, što po pojedinom godištu iznosi prosječno 160 stranica. Analizom je utvrđeno da je prosječna dužina članka analiziranih radova iznosila 19 stranica. Jezik radova objavljenih u ED-u jest hrvatski, a jezičnu se barijeru donekle nastoji ublažiti objavljivanjem sažetka i ključnih riječi najčešće na engleskom jeziku, a u manjoj mjeri i na njemačkom te talijanskom jeziku.

Donosimo i najvažnije rezultate ključnih obilježja autora objavljenih radova. U časopisu je tijekom čitavog razdoblja objavljivalo 110 jedinstvenih autora. Broj autora razmjerno je rastao tijekom čitavog razdoblja. Od početka izlaženja časopisa, bazu autora činili su stručni djelatnici EMS-a, ali je u međuvremenu postao otvoren i za brojne vanjske suradnike, a što je znak otvorenosti uređivačke politike časopisa. Rezultati analize zastupljenosti autora prema spolu pokazuju da je u promatranom razdoblju zabilježeno ukupno 146 (63,75%) žena u odnosu na 83 (36,24%) muškaraca. U časopisu prevladavaju jednoautorski radovi (98 %), pa još uvijek nema govora o nekim oblicima suradnje među autorima (iz vlastite ustanove ili iz različitih ustanova). Među deset najproduktivnijih autora su glavni urednik i četiri aktualne i jedna bivša članica uredništva ovoga časopisa. Iako prema definiciji znanstvenog časopisa, urednici ne bi trebali biti česti autori radova u ovim časopisima, jer se otvara pitanje objektivnosti recenzentskih postupaka, ovakva pojava može se tumačiti i na drugačiji način. Ovi podaci mogu upućivati na stručnost autora u temama kojima se bavi ED i ne moraju se tumačiti negativno. U obzir se svakako treba uzeti i manjak autora koji su se bavili određenim temama, znajući da časopis djeluje u maloj znanstvenoj zajednici, što može rezultirati većom eksponiranosti određenih autora. Analizom autorstva u odnosu na broj radova koje su objavili pojedini autori, dolazimo do podataka da su po 1 rad objavila 72 autora (31,44 %), po dva rada 13 autora (11,35 %), po tri rada 4 autora (5,24 %), po četiri rada 3 autora (5,24 %) te pet radova 1 autor (2,18 %).

Na temelju prikupljenih podataka o institucionalnoj pripadnosti autora radova u ED, vidljivo je da je udio najveći udio radova iz kulturnih ustanova, a zatim iz akademskih i znanstveno-istraživačkih te drugih ustanova, iz kojih dolazi ukupno 75 % autora. Preostalih 25 % autora imaju navedene privatne adrese. Među najproduktivnijim ustanovama su: Etnografski muzej Split (81), Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, Odsjek za hrvatski jezik i književnost (13), Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel

Split (9), Muzej grada Šibenika (9), Institut za etnologiju i folkloristiku (6), Sveučilište u Zadru, Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju (4), Narodni muzej Zadar, Etnološki odjel (4). Prema gradovima i državama iz kojih autori dolaze najčešćalijii su: Split 128 radova (56,4 %), Zagreb 33 rada (14,5%), Zadar 20 radova (8,8 %) te Šibenik 14 radova (6,2 %). Ostali gradovi i mjesta čine 15% od svih zastupljenih. Radi se uglavnom o gradovima i mjestima iz Dalmacije i manjem broju gradovima iz čitave Hrvatske. Tek četiri rada objavili su autori iz drugih država.

Promatrajući u cjelini broj autora koji su objavljivali u ovom časopisu, a uzimajući u obzir ustanove i gradove iz kojih dolaze, možemo primjetiti da je časopis za objavljivanje bio zanimljiv prvenstveno znanstvenicima iz Splita i Dalmacije, a potom i ostalima s područja čitave Hrvatske. Zbog udjela autora izvan kruga izdavača, navedeno upućuje na zaključak da isti, osim lokalnog, odnosno regionalnog značaja, ima važnost i na nacionalnoj razini.

Na kraju, treba istaknuti da kvantitativni pokazatelji i statističke analize ne mogu dati cjelovitu sliku rada nekoga časopisa, ali ipak mogu pružiti niz bitnih podataka koji mogu biti važni pri stvaranju cjelovite slike rada u prethodnom razdoblju. Ova analiza može poslužiti kao dobar pokazatelj postignutog, ali i pomoći uredništvu časopisa u prepoznavanju prednosti koje valja poticati te eventualnih nedostataka koje bi trebalo izbjegavati.

Literatura i izvori

Ethnologica Dalmatica. Pristupljeno: 25. 12. 2023.
<https://hrcak.srce.hr/ethnologica-dalmatica>

Hebrang Grgić, Ivana. 2007. „Bibliografska opremljenost i dostupnost članaka u hrvatskim znanstvenim časopisima.“ *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 50, no. 1-2: 79-88.
<https://hrcak.srce.hr/16942>

Hebrang Grgić, Ivana. 2016. *Časopisi i znanstvena komunikacija*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Jelaska Marijan, Zdravka. 2019. „Pedeset godina Časopisa za suvremenu povijest: bibliometrijska analiza (1969. – 2018.).“ *Časopis za suvremenu povijest* 51, no. 1: 59-94.
<https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/casopis-za-suvremenu-povijest/article/view/8471>

Jokić, Davor i Delfa Bartulović-Barnjak. 2014. „Migracijske i etničke teme – bibliometrijska analiza časopisa za razdoblje od 1985. do 2013.“ *Migracijske i etničke teme* 30, no. 3: 479-505.
<https://hrcak.srce.hr/clanak/200192>

Jokić, Maja. 2005. *Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada*. Zagreb: Sveučilišna knjižara.

Jokić, Maja, Krešimir Zauder i Srebrenka Letina. 2012. *Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991–2005*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja.

Jokić, Maja i Krešimir Zauder. 2013. „Bibliometrijska analiza časopisa Sociologija sela/Sociologija i prostor u razdoblju 1963. – 2012.” *Sociologija i prostor* 51, no. 2: 331-349. <https://doi.org/10.5673/sip.51.2.11>

Jokić, Maja i Grozdana Sirotić. 2015. „Znanstvena prepoznatljivost članova uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa.“ *Medijska istraživanja* 21, no. 1: 5-33. <https://hrcak.srce.hr/142061>

Nuhbegović Kovač, Majda. 2008. *Hrvatske etnološke serijske publikacije: diplomski rad*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti. <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/613>.

Meštrović, Iva. 2023. „Bibliografija časopisa Ethnologica Dalmatica: 1992. - 2022.” *Ethnologica Dalmatica* 30, no. 2: 5-66. <https://hrcak.srce.hr/303123>

Meštrović, Iva. 2023a. „Sadržajna analiza časopisa EthnologicaDalmatica: 1992.-2022.” *Ethnologica Dalmatica* 30, no. 1: 65-84. <https://hrcak.srce.hr/clanak/437127>

Meštrović, Iva. 2023b. „Analiza čitanosti i citiranosti časopisa Ethnologica Dalmatica (1992. - 2022.).” *Novi uvez XXI*, no. 40: 3-23. <https://zkd.hr/wp-content/uploads/2023/12/NU-40-str.3-23.pdf>

Moslavac, Aleksandra. 2022. „Bibliografska, bibliometrijska i scientometrijska analiza znanstvenih časopisa Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci za razdoblje od 2010. do 2020. godine.“ *Bosniaca* 27, no. 27: 192-215. <https://doi.org/10.37083/bosn.2022.27.192>

Pehar, Franjo. 2010. „Od statističke bibliografije do bibliometrije. Povijest razvoja kvantitativnog pristupa istraživanju pisane riječi.” *Libellarium* 3, no. 1: 1-28. <https://morepress.unizd.hr/journals/index.php/libellarium/article/view/3759/4529>.

Pehar, Franjo. 2022. „Bibliometrijska analiza Vjesnika bibliotekara Hrvatske: publikacijska aktivnost, autorstvo i suradnja od 1950. do 2020.” *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 65, no. 1: 1-32. <https://doi.org/10.30754/vbh.65.1.950>

Pritchard, Alan. 1969. „Statistical bibliography or bibliometrics.” *Journal of Documentation* 25, no. 4: 348 - 349. Navedeno prema: Pehar, Franjo. 2010. „Od statističke bibliografije do bibliometrije. Povijest razvoja kvantitativnog pristupa istraživanju pisane riječi.” *Libellarium* 3, no. 1: 1-28. <https://morepress.unizd.hr/journals/index.php/libellarium/article/view/3759/4529>.

Radoš, Marta. 2014. „Usporedba hrvatskih časopisa iz područja humanističkih znanosti i umjetnosti.” U *Knjižnice: kamo i kako dalje?: zbornik radova 13. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica*, Opatija, 15.–18. svibnja, uredile Ivana Hebrang Grgić i Vesna Špac, 153-164. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Stojanovski, Jadranka. 2015. „(R)evolucija znanstvenih časopisa.“ U *Hrvatski znanstveni časopisi: iskustva, gledišta, mogućnosti*, uredila Ivana Hebrang Grgić, 62-93. Zagreb: Školska knjiga.

Zrinščak, Siniša. 2011. „Trebaju li nam i kakvi hrvatski znanstveni časopisi? Skica na temu: mjesto i budućnost znanstvenih časopisa u Hrvatskoj.“ *Bogoslovska smotra* 81, no. 1: 167-178. <https://hrcak.srce.hr/66588>